

16 [תוספת' פייגן] ב'ימ' ט. יומא ט. ט. [ע'י תוס' שבת יב. ד"ה רבא], 17 [ע"י תוס' יומא ט. ד"ה מעשר], 18 [תוספתא פ"ג], 19 [תוס' פ"ג ע"ש], 20 [בגמשה שבתות אמתא משום ר' יהושע וכו' לקמן בפסקא], 21 [בירושלמי ל"ג], 22 [ע"י הגי' בע"י], 23 [המסוכך וכו' ברש"י], 24 [ד"ק כהנא], 25 [גיר' העירין בערך בקר' דגולדז' שהן עבדנין מפני שיש צורך שלכן גרופין אסקין רב הונא], 26 [גפיל מצ' סנהדרין כ"ג ע"ג], 27 [גיר' סנהדרין כ"ג ע"ג] [בבבא כד.].

הגהות הב"ח

16 בבשנה שומן הדגן (וממס' אומרים) תל"ז וי"ג ס"א ל"ג ל"ג וכן בירושלמי [לחאן]: 17 [ג' אמר רב יצחק וכו' בית:

גיליון הש"ס

גמ' אודנא דשבעא ר"ף פ"ה בדבכות:

מוסף רש"י

ביטל את הירודי. של מעשר, ואפילו של חברים, שאין למר עבדתי הקדש מן הבית וגם נתמיו ללוי, לפי שלא היו נותנים מעשר ראשון ללוי כהלכות, דרמנא אמר ללוי וקנסניה עורא וזהו למתו לכסות (ב"ב ע"ג). וגודר על הדמאי. בלוקה מעט האין שפירש הכל מספק מפני שהטבל עון מיתה, חזן מן התומה שלא גור על להפרישה ולא גור על הדמאי, לפי ששלה בכל גבול ישראל וראה שהיו עמי הארץ מולטין בנעשיות ולא היו מפרשים אלא תרומה גדולה (שם). מפרשי ממונה תרומת מעשר ונתנה לביתן. משום דסבר עס הארץ ללוי הוא דפקיד רמנא למיתב מרומת מעשר ולא ללוי (בבבא כד. ע"ש) שני סגור כן בגמ'.

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

ואנן יחזי ליה לכהנים. דקנסניהו עורא כדאמר' ביצמות (דף פ"ו): וכיון דאינן נותנין כמקנן אין יכולין לומר וגם נתמיו ללוי ככל מילות: **סחילה.** ונתת ללוי זה מעשר ראשון לגר זה מעשר עני כשעריך זה מעשר שני דכתיב לא תוכל לאכול כשעריך (דברים י: 4):

אף הוא. יוחנן כהן גדול: **טבל** **ותרומה מעשר עון מיתה.** באלו הן הנשרפין (סנהדרין פג.) ילפי' לה. וכשאלת לוקחין מעס הארץ והס לא הפרישו אלא תרומה ערונה טבל למעשרות ואחס נעשים מיתה: **מפריש תרומת מעשר ונותנה לכהן.** מפריש כל המעשרות ממנה להוליא מידי טבל ואחר כך מפריש מתוך מעשר ראשון תרומת מעשר מה שעל הלוי להפריש ונותנו לכהן משום דלית ציה עון מיתה אחמור עליהו שלא לעכבו אללו ולמכור לכהן כשם שהוא מעכב המוליא מחבירו עליו הראיה גזירה דלמא כי משהי ליה גזיה אכיל ליה אכל מעשר ראשון ומעשר עני מותרים לורים ואין צהן אלא גזל כהן הלכך המוליא מחבירו עליו הראיה. אלמא אפרושי נמי לא הוו מפרשי ואת אמרת לפי שאין נותנין אותו כמקנן הא אפרושי מפרשי ליה: **פרטי סקון.** לעולם העברת הדולאות מעשר משום שאינם נותנין אותו ללויס הוא והא דמניא לפי ששלה כו' לאו אביטל את הירודי קאי אלא גזר על הדמאי קאי ותרמי תקנות תקן ביטל וידוי של חברים אע"פ שמפרישין אותו לפי שאין נותנין אותו כמקונו וגודר על הדמאי על לוקח מעס הארץ לפי ששלה כו': **מסרטיין.** כשהיו רוצין להפילו לארץ לשחטו: **שיפול דס בעיניו.** ואינו רואה ואינו מתחזק כל היער (ישעיה י): **חובטין.** להפילו לארץ. ונוקפין לשון חצטה ומכה כדאמר'

אין אדם מנקף אפי' אלצעו (חולין י: 4) דס ניקוף מרלה כדס עולה (שם): **טבעות.** להכניס זכר צהמה למוכו: **כדאמרין.** שתיקן שיהו כל הלוקחין מפרשיין ולא היה אדם צריך לישאל לחבירו חזר שלקח מעס הארץ הפרשת דמאי: **בתנאי' צשיר לא יספו יין.** וצגמ' מפרש מנא לן דמשצטלה סנהדרין הו': **נציאים הראשונים.** צגמרא [ע"ג] מפרש: **גופס לופיס.** מפרש צגמ' [שם]: **אנשי אמנה.** צוטחים בהצ"ה וסומכין עליו לעשות טוב ואין דואגין לחסרון: **גב' אמר רב יוסף.** הכי קאמר וכי בית המסוכך צאריס עיר הוא שלא יהא נוח ליתרב: **מטרועע.** לשון ערה כמו ערו ערו (תהלים קל): **בסיפא מתחיל.** מליסקופת הצית ופתמיו מתחיל: **ושאיה.** לשון בית השואה מלין יושב ומתוך כך שעיריס מרקדים שם ומנגמין וכמתין את שעיריו: **זמרי דנגדי.** מושכי ספינות צחצל שרי שאינו אלא לזרס צמלכתס: **ודצקרי.** שזומרין צשעה שמורשין ואינו אלא לכיון את השוריס לתלמיס שהולכין לקול השיר דערב עליס: **דגדדאי.** אינו אלא לשחוק: **צטל זמרא.** גזר על דורו שלא יזמרו צציתס וצצית שמתאוות: **ולא איבעי.** ולא היו רוצים לקנותס צכך: **זולו צה.** ולא הקפיד לממות צידס: **כאש צנעורס.** לפי שהעונה מטה אנו לשמוע את המזמר לענות אחריו ונמלאו האשמיס נותניס לבס לקול הנגיש וקול צאשה ערוה¹ כדכתיב השמיעני את קולך (שיר צ) ומצעיר את יצרו כש צנעורת אכל זמרי צברי ועניין נשי קנת פרילות יש דקול צאשה ערוה אכל אינו מצעיר יצרו כל כך שאין המזמרים מטיס אונס לקול העוניס: **לנעולו האי מקמי האי.** אס אין שומעין לנו לנטל את שניס נקדים לנטל את זה שהוא כש צנעורת: **אהא למא.** למא (שמות י) מתרגס לתומת: הרחיבה

אותו לפני עבודת כוכבים אמר להם עד מתי אתם מאכילין נבילות למוזבח נבילות הא שחימ' לחו אלא טריפות שמא ניקב קרום של מוח עמד והתקין להם טבעות בקרקע: עד ימיו היה פטיש מכה בירושלים: בחולו של מועד: כל ימיו לא היה אדם צריך לשאול על הרמאי: כדאמרין: **בתנאי' משבטלה סנהדרין** כבטל השיר מבית המשתאות שנאמר צשיר לא יסתו יין וגו' משמתו נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים משחרב בהמ"ק בטל השמיר ונפת צופים ופסקו אנשי אמנה מישראל שנאמר ה' הושיעה ה' כי גמר חסיד וגו' רשב"ג אומר ה' העיד ר' יהושע מיום שחרב בהמ"ק אין יום שאין בו קללה ולא ירד הטל לברכה וניטל מעם הפירות ר' יוסי אומר אף ניטל שומן הפירות ר' שמעון בן אלעזר אומר הטהרה נטלה את ה' (הטעם ואת) הריח המעשרות נטלו את שומן הדגן (6) והכמים אומרים הזנות והכשפים כילו את הכל: **גב' וממאי** דמשבטלה סנהדרין כתיב אמר רב הונא בריה דרב יהושע דאמר קרא זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם אמר רב אודנא דשמעא זמרא תעקר אמר רבא זמרא בביתא חורבא בסיפא שנאמר קול ישורר בחלון חרב בסף כי ארוה ערה מאי כי ארוה ערה אמר ר' יצחק (7) בית (8) המסוכך בארזים עיר הוא אלא אפי' בית (9) המסוכך בארזים מתרועע אמר רב אשי שמע מינה כי מתחיל חורבא בסיפא מתחיל שנאמר חרב בסף ואיבעית אימא מהכא ושאיה יוכת שער אמר מר בר רב אשי לדידי ה' חזי ליה ומנגח כי תורא אמר רב הונא זמרא דנגדי ודבקרי שרי ה' דגדדאי אסיר רב הונא במיל זמרא קם מאה אוויו בזווא ומאה סאה חיטי בזווא ולא איבעי אתא רב חסדא זלויל ביה איבעאי אווא בזווא ולא משתבח אמר רב יוסף זמרי גברי ועני נשי פריצותא זמרי נשי ועני גברי כאש בנעורת למאי נפקא מינה לבטולי הא מקמי הא אמר ר' יוחנן כל השותה בארבעה מיני זמר מביא חמש פורעניות לעולם שנאמר ה' משיכימי בבקר שכר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יבישו מה כתיב אחריו לכן גלה עמי מבלי דעת שגורמין גלות לעולם וכבודו מתי רעב שמביאין רעב לעולם והמונו צחה צמא שגורמין לתורה שתשתבח מלומדיה וישש אדם וישפל איש שגורמין שפלות לשונאו של הקב"ה ויין איש אלא הקדוש ב"ה שנאמר ה' איש מלחמה ועיני גבוהים תשפלנה שגורמין שפלות של ישראל ומה כתיב אחריו לכן הרחיבה

עין משפט גר מצוה

מת.

16 א מיי פ"ח מהל' מעשר הלכה ד: 17 ב מיי פ"ח מהלכות מעשר שני הלכה י: 18 ג מיי פ"ט מהלכי' מעשר הלכה א סגן עשין קלח: 19 גב ד מיי שם הלכה צ [טור י"ד סוף סי' שאל]: 20 גה ה מיי פ"ה מהלכות תענית הלכה יד סגן עשין מד"ס ג טור ש"ע א"ח סי' תקס טעף ג:

תורה אור השלם

1. עקדה לקה תישן ארני הקיצה אל תזנח תהלים מר כד
2. הנה לא יגום ולא יישן שומר ישראל: תהלים קכא ד
3. בשיר לא ישחו יין ימר שכר לשתייה: ישעיהו כד ט
4. הושיעה יי פי גמר חסיד כי פסל אמונים לבן יתרו גו' גם קאת יב ב
5. זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם: איכה ה יד
6. ורבעו בחוקה ערבים כל יתרו גו' גם קאת גם קפד בכפתריה ילינו קול ישורר בחלון חרב בסף פי ארזיה ערה: צפניה ב יד
7. נשאר בעיר שמה ושאיה יבת שער: ישעיהו כד יב
8. הוי משכימי בבקר שכר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם: ישעיהו ה יא
9. לכן גלה עמי מבלי דעת וכבודו מתי רעב והמונו צחה צמא: לכן הרחיבה שאול נפשה ופצרה פיה לבלי חק וירד וירדה והמונה ושאיה וקולו ביה: ישעיהו ה יג-יד
10. וישח אדם וישפל איש ועיני גבוהים תשפלנה: ישעיהו ה טו
11. יי איש מלחמה יי שמוט טו ג